

enova
Regnmakerne

Gass fra søppel

Denne aktiviteten viser at biomasse, spesielt når den blir lagret under varme og fuktige forhold, brytes ned og produserer gass.

Du trenger

- 5 plastposer (med lukkesystem)
- 50 røde bønner

Gjør følgende

Bløtlegg bønnene over natta.

Legg 10 bønner i hver pose, press all lufta ut av posen og lukk den. Pass på at posen er tett.

Legg posene på forskjellige steder rundt i klasserommet, for eksempel på et varmt sted, et kaldt sted, lyst sted og et mørkt sted.

Sjekk posene etter 24 timer og noter ned hva som har skjedd. Du kan måle hvor mye gass som har blitt dannet ved å kjenne på hvor oppblåst posene er. Jo mer oppblåst de er, desto mer gass er dannet.

Diskuter

Kan andre typer søppel produsere gass?
Hvordan kan denne gassen lagres og utnyttes?

Hva skjer?

Organisk materiale som brytes ned, danner gass. Noen av gassene lukter mye og vi sier derfor at det lukter vondt fra søppel. Noen gasser er giftige, og noen er med på å forsterke drivhuseffekten. Samler vi opp disse skadelige gassene, kan de bli til en nyttig energikilde. Gassen fra søppelet inneholder ofte mye metangass som gir kraftig varme ved forbrenning. Energien kan varme hus eller benyttes til å produsere strøm i en gassturbin eller forbrenningsmotor. Metan i atmosfæren er med å forsterke drivhuseffekten.

Kompetansemål i læreplanen, naturfag:
etter 7. trinn

Fenomener og stoffer

- gjøre greie for bruk av noen energikilder før og nå og beskrive konsekvenser for miljøet lokalt og globalt
- beskrive sentrale egenskaper ved gasser, væsker og faste stoffer og faseoverganger ved hjelp av partikkelmodellen